

Nr 103.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag angående ändrad lydelse av 32 § lagen den 7 juni 1934 (nr 241) om allmänna vägar; given Stockholms slott den 28 februari 1936.

Kungl. Maj:t vill härmed under återopande av bilagda i statsrådet och lagrådet förda protokoll jämlikt § 87 regeringsformen föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till lag angående ändrad lydelse av 32 § lagen den 7 juni 1934 (nr 241) om allmänna vägar.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Henning Leo.

Förslag

till

Lag

**angående ändrad lydelse av 32 § lagen den 7 juni 1934 (nr 241)
om allmänna vägar.**

Härigenom förordnas, att 32 § lagen den 7 juni 1934 om allmänna vägar skall hava följande ändrade lydelse:

32 §.

Vad i 30 och 31 §§ är stadgat äger icke tillämpning i fråga om bebyggande av område, för vilket stadsplan, stomplan eller byggnadsplan fastställts.

Denna lag träder i kraft dagen efter den, då lagen enligt därå meddelad uppgift från trycket utkommit i Svensk författningssamling, men skall icke äga tillämpning med avseende å byggnad, som vid lagens ikraftträdande redan påbörjats.

Utdrag av protokollet över kommunikationsärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 14 februari 1936.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena SANDLER, statsråden WIGFORSS, MÖLLER, LEVINSON, VENNERSTRÖM, LEO, ENGBERG, EKMAN, SKÖLD.

Efter gemensam beredning med chefen för justitiedepartementet anför chefen för kommunikationsdepartementet, statsrådet Leo:

Jag anhåller att till behandling få upptaga fråga om ändrad lydelse av 32 § lagen den 7 juni 1934 (nr 241) om allmänna vägar.

I 30 § nämnda lag regleras, bland annat, frågan inom vilket avstånd från allmän väg byggnad i skilda fall må uppföras. I 31 § stadgas rätt för länsstyrelsen att, där fråga väckts om anläggning eller omläggning av väg, meddela förbud att utan länsstyrelsens tillstånd uppföra byggnad inom visst område, som kan beräknas bli taget i anspråk för vägen eller komma att ligga i omedelbar närhet av densamma.

I 32 § stadgas att vad i 30 och 31 §§ är stadgat icke äger tillämpning i fråga om bebyggande av område, för vilket stadsplan, stomplan, byggnadsplan eller avstyckningsplan fastställts.

Beträffande avfattningen av sistnämnda paragraf torde jag få erinra om följande.

I det av 1929 års vägsakkunniga avgivna förslaget till lag om allmänna vägar hade under 38 § i respektive första och andra styckena föreslagits bestämmelser motsvarande de sedermera i lagen som 30 och 31 §§ intagna. Paragrafens tredje stycke, motsvarande 32 § i gällande lag, innehöll undantag från förenämnda stadganden beträffande områden, för vilka stadsplan, stomplan, byggnadsplan eller utomplansbestämmelser faststälts.

I sitt utlåtande den 14 mars 1933 över 1929 års vägsakkunnigas förslag hemställde byggnadsstyrelsen, att nämnda bestämmelser i 38 § första och andra styckena måtte göras tillämpliga även i fråga om bebyggande av område, för vilket utomplansbestämmelser faststälts. Såsom skäl härför anfördes i huvudsak, att det syntes angeläget, att bestämmelserna angående rätt för länsstyrelse att i vissa fall utfärda byggnadsförbud även gjordes tillämpliga å områden med utomplansbestämmelser; beträffande områden med stadsplan, stomplan eller byggnadsplan förefunnes redan enligt stadsplanlagen rätt för länsstyrelse att utfärda motsvarande byggnadsförbud.

I det till lagrådet remitterade förslaget till lag om allmänna vägar avfattades 32 § i anslutning till vad byggnadsstyrelsen anført sålunda: Vad i 30 och 31 §§ är stadgat äger icke tillämpning i fråga om bebyggande av område, för vilket stadsplan, stomplan eller byggnadsplan fastställts.

Lagrådet anförde beträffande 32 §: Då avstyckningsplan föga torde skilja sig från byggnadsplan, lärer jämväl avstyckningsplan böra upptagas i förevarande paragraf.

I enlighet med vad lagrådet anført gavs åt 32 § förevarande lag den avfattning, som i det föregående angivits.

I skrivelse den 15 februari 1935 har *lantmäteristyrelsen* gjort framställning i syfte att vinna sådan ändring av nämnda 32 §, att densamma icke finge avseende å område, för vilket avstyckningsplan faststälts. Styrelsen har härutinnan anført:

I skrivelse till lantmäteristyrelsen har överlantmätaren i Värmlands län framhållit, att, enär en avstyckningsplan icke reglerade byggnadsverksamheten, bestämmelserna i 32 § syntes kunna medföra, att inom sådant område t. ex. byggnad komme att uppföras utan iakttagande av några som helst föreskrifter med avseende på dess avstånd från väg. Då detta givetvis icke varit avsikten, syntes en ändring av 32 § härutinnan vara av nöden.

Vad överlantmätaren anført om stadgandets innebörd i fråga om område, för vilket avstyckningsplan godkänts, torde vara riktigt. Avstyckningsplan avser att reglera jorddelningen men ej bebyggandet. Avstyckningsplanen visar vilka områden som få utnyttjas för enskilda ändamål och vilka som avses till trafikleder, öppna platser med mera dylikt. Jorddelning får endast ske i överensstämmelse med vad avstyckningsplanen sålunda anger, men planens godkännande hindrar icke markägaren att bebygga området på sätt han finner för gott. Finnes godkänd avstyckningsplan för område, som beröres av allmän väg, är det ingalunda säkert, att så brett område utmed vägen, som avses i 30 § väglagen, avsatts till trafikområde, öppen plats eller dylikt, och även om så skulle hava skett, vilket torde vara fallet i fråga om alla nyare avstyckningsplaner, föreligger intet hinder för markägaren att för ett eller annat ändamål bebygga det utmed vägen reserverade området.

Lantmäteristyrelsen anser sålunda i likhet med överlantmätaren sådan ändring av 32 § väglagen vara påkallad att område, för vilket avstyckningsplan godkänts, uteslutes från de områden, som i nämnda paragraf angivas, och har velat bringa detta förhållande till Kungl. Maj:ts kännedom.

I utlåtande häröver den 22 oktober 1935 har *byggnadsstyrelsen* anført:

I likhet med lantmäteristyrelsen finner byggnadsstyrelsen det mindre lämpligt att områden, för vilka avstyckningsplan faststälts, undantagits från tillämpning av 30 och 31 §§ i allmänna väglagen. Samma skäl, som tidigare föranledde byggnadsstyrelsen påyrka, att stadgandena om rätt för länsstyrelse att meddela visst byggnadsförbud, då fråga är väckt om nyanläggning eller omläggning av väg, även gjordes tillämpliga beträffande område, för vilket utomplansbestämmelser faststälts, gälla givetvis även område med fastställd avstyckningsplan.

I ännu högre grad än vad fallet är beträffande områden med fastställda utomplansbestämmelser måste det anses vara angeläget, att för områden med avstyckningsplan finnas författningsbestämmelser angående byggnads minsta avstånd i förhållande till allmän väg. I motsats till vad förhållandet är med utomplansbestämmelser, vilka skulle kunna innehålla föreskrift av samma innehåll som 30 § i lagen om allmänna vägar, förefinnes ingen möjlighet att reglera någon bebyggelse med enbart en avstyckningsplan.

Enligt byggnadsstyrelsens mening är det alltså angeläget, att såväl 30 som 31 §§ göras tillämpliga på områden med godkänd avstyckningsplan. En

tillämpning av bestämmelserna i sistnämnda paragraf är endast i analogi med stadsplanelagens motsvarande stadganden angående rätt för länsstyrelse att meddela eller utfärda byggnadsförbud inom stadsplane-, stomplane- och byggnadsplaneområden. Samma behov av byggnadsförbud, som kan uppkomma vid planerandet och framdragandet av ändrad eller ny trafikled inom sistnämnda områden eller inom ett område med utomplansbestämmelser, kunna givetvis även uppstå inom områden med avstyckningsplan. I varje fall måste det anses vara meningslöst, att områden av sistnämnda slag ensamma skulle vara undantagna från de möjligheter till byggnadsförbud, som förefinnas beträffande alla andra områden, vilka beröras av allmänna vägföretag.

På grund av vad sålunda anförts hemställer byggnadsstyrelsen om sådan ändring av 32 § lagen om allmänna vägar, att områden, för vilka avstyckningsplan godkänts, icke skola vara undantagna från stadgandena i 30 och 31 §§ samma lag.

Genom den slutliga avfattningen av 32 § lagen om allmänna vägar hava, bland annat, sådana områden, för vilka avstyckningsplan faststälts, blivit undantagna från reglering av byggnadsförhållandena i närheten av allmän väg. Då, såsom byggnadsstyrelsen framhållit, fastställandet av avstyckningsplan icke innefattar reglering av bebyggelsen å det med planen avsedda området, torde ifrågavarande undantag icke vara på sin plats. Jag vill därför förorda sådan ändring av nämnda paragraf, att den däri stadgade undantagsbestämmelsen icke kommer att avse områden, för vilka avstyckningsplan faststälts.

Departements-
chefen.

Enligt övergångsbestämmelserna till lagen om allmänna vägar hava 30—32 §§ trätt i kraft den 1 januari 1935. Den av mig här förordade lagändringen synes vid sådant förhållande böra lända till efterrättelse omedelbart efter utfärdandet men bör icke äga tillämpning med avseende å byggnad, som då redan påbörjats.

Föredraganden uppläser härefter upprättat förslag till *lag angående ändrad lydelse av 32 § lagen den 7 juni 1934 (nr 241) om allmänna vägar* av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar¹, samt hemställer, att lagrådets utlåtande över förslaget måtte för det i § 87 regeringsformen omnämnda ändamål inhämtas genom utdrag av protokollet.

Denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen bifaller Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten.

Ur protokollet:

Fredric Hawerman.

¹ Denna bilaga, vilken är lika lydande med det vid propositionen fogade lagförslaget, har här uteslutits.

*Utdrag av protokollet, hållet i Kungl. Maj:ts lagråd den
19 februari 1936.*

N ä r v a r a n d e:

justitierådet APPELBERG,
regeringsrådet KELLBERG,
justitieråden GEIJER,
ALSÉN.

Enligt lagrådet tillhandakommet utdrag av protokoll över kommunikationsärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet den 14 februari 1936, hade Kungl. Maj:t förordnat, att lagrådets utlåtande skulle för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamålet inhämtas över upprättat förslag till *lag angående ändrad lydelse av 32 § lagen den 7 juni 1934 (nr 241) om allmänna vägar*.

Förslaget, som finnes bilagt detta protokoll, föredrogs inför lagrådet av byråchefen för lagärenden i justitiedepartementet Ernst Leche.

Lagrådet lämnade förslaget utan anmärkning.

Ur protokollet:
Ragnar Kihlgren.

Utdrag av protokollet över kommunikationsärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 28 februari 1936.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena SANDLER, statsråden UNDÉN, SCHLYTER, WIGFORSS, MÖLLER, LEVINSON, VENNERSTRÖM, LEO, EKMAN, SKÖLD.

Efter gemensam beredning med chefen för justitiedepartementet anmäler chefen för kommunikationsdepartementet, statsrådet Leo, lagrådets den 19 februari 1936 avgivna utlåtande över det den 14 februari 1936 till lagrådet remitterade förslaget till *lag angående ändrad lydelse av 32 § lagen den 7 juni 1934 (nr 241) om allmänna vägar*; därvid föredraganden efter redogörelse för utlåtandet hemställer, att förslaget, som av lagrådet lämnats utan anmärkning, måtte jämlikt § 87 regeringsformen genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan förordnar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten, att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

F. Wessberg.
